

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală - ECONOMIE I

TEZĂ DE DOCTORAT

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ POST-CRIZĂ.

VIZIUNI TEORETICE ȘI ABORDĂRI PRACTICE

Autor: TUDORACHE I. Maria-Daniela

**Conducător de doctorat: Prof. univ. dr. Andreea Claudia
ȘERBAN**

București, martie (2024)

Summary

The paper analyzes the concept of development from an economic, human, social and ecological perspective, by analyzing the relevant indicators for each form of development, respectively the interaction between the forms of development and their key determinants. The analysis is accompanied by a theoretical framework that presents the main events and periods of the last three centuries that influenced the development process, namely the industrial revolutions, but also the periods that determined the stagnation of recorded progress and even economic regression. At the same time, the thesis presents a series of recommendations at the European level regarding development and presents the main measures developed by the European Union institutions regarding the recovery of economies after suffering from the economic shocks of the last two decades.

The quantitative analysis of the development phenomenon was carried out by means of the Panel technique and specific econometric methods, which facilitated the estimation of the impact of the key determinants of development. In this sense, the focus of the paper is directed to two analytical dimensions, respectively: (i) the dimension concerning the European Union; (ii) national dimension: development regions (NUTS 2) of Romania. In the first stage, in the case of the European Union dimension, the impact of human development (represented by the human development index), technological development (gross added value generated by the ICT sector) and ecological development (greenhouse gas emissions) on economic development was estimated by GDP/capita. Subsequently, the impact exerted by human and technological development on social development was evaluated, captured by the rate of the population exposed to the risk of poverty and finally the relationship between human development, economic development and social development was tested.

At the level of Romania, the quantitative analysis aims to estimate the impact of the GDP/inhabitant, respectively the gross added value generated by the ICT sector on the poverty rate in order to investigate the relationship between social and economic development at the level of the eight NUTS2 development regions, namely: North-East, South-East, South-Muntenia, South-West Oltenia, West, North-West, Center and Bucharest-Ilfov. The analysis shows that for a harmonious

development at the level of a state, it is necessary to have a collaboration between human, economic, social and environmental development.

Key words: development, human development, economic development, social development, economic crisis, industrial revolution, human development index, poverty, GDP/capita, sustainable development, recommendations, European Union, NUTS 2, technology, panel.

Cuprins

Capitolul 1. Abordarea multidisciplinară a fenomenului dezvoltării.....	12
1. 1. Definirea multidimensională a conceptului de dezvoltare	12
1. 1. 1 Prezentarea conceptului de dezvoltare din perspectiva științelor naturii: biologie, fizică, chimie.....	12
1. 1. 2 Analiza semnificației conceptului dezvoltării în alte domenii științifice	15
1. 2. Conceptualizarea dezvoltării în economie.....	20
1. 2. 1 Analiza conceptuală a procesului dezvoltării economice.....	20
1. 2. 2 Examinarea cadrului teoretic privind dezvoltarea civilizatorie, umană și socială	26
1. 2. 3 Analiza conceptuală a dezvoltării ecologice și sustenabile	32
1. 3. Explorarea factorilor de influență ai dezvoltării	36
1. 3. 1 Factori explicativi ai dezvoltării umane	37
1. 3. 2 Factori explicativi ai dezvoltării economice	40
1. 3. 3 Factori explicativi ai dezvoltării sociale.....	46
Capitolul 2: Procesul dezvoltării analizat din perspectiva revoluțiilor industriale și a crizelor economice	49
2. 1 Repere istorice ale dezvoltării.....	50
2. 2 Revoluțiile industriale care au marcat procesul dezvoltării	54
2. 2. 1 Prima revoluție industrială	54
2. 2. 2 A doua revoluție industrială	55
2. 2. 3 A treia revoluție industrială.....	61
2. 2. 4 A patra revoluție industrială	64
2. 2. 5 Analizarea revoluțiilor industriale din perspectiva ciclurilor Kondratieff	66
2. 3 Prezentarea episoadelor de criză care au schimbat traiectoria dezvoltării	69
2. 3. 1 Marea Depresiunea.....	70
2. 3. 2 Criza economică și financiară	73
2. 3. 3 Criza generată de pandemia de COVID-19.....	88
Capitolul 3. Preocupări europene și recomandări în materie de dezvoltare	94
3. 1 Dezvoltarea sustenabilă - principii, piloni și obiective	94
3. 2 Obiectivele Dezvoltării Durabile (SDGs).....	100
3.2.1 Obiectivele dezvoltării durabile aferente pilonului social	100
3.2.2 Obiectivele dezvoltării durabile aferente pilonului economic	105
3.2.3 Obiectivele dezvoltării durabile aferente pilonului de mediu	108
3. 3 Preocupări europene în materie de dezvoltare sustenabilă	113
3. 3. 1 Instrumente pentru a susține dezvoltarea post-criză 2008.....	113

3.3.2	Instrumente pentru a susține dezvoltarea post-COVID-19	116
3.4	Recomandări în materie de dezvoltare	122
Capitolul 4. Evaluarea relației dintre formele dezvoltării la nivelul Uniunii Europene		130
4.1.	Analiza dezvoltării umane, economice și sociale surprinsă prin prisma indicatorilor specifici	130
4.1.1	Evoluția dezvoltării umane, economice și sociale a principalelor economii la nivel mondial	130
4.1.2	Dezvoltarea umană, economică și socială: evoluții și poziționări la nivelul UE	139
4.2.	Metodologia analizei cantitative a fenomenului dezvoltării la nivelul UE	143
4.2.1	Metodologia determinanților dezvoltării umane în UE.....	144
4.2.2	Metodologia determinanților dezvoltării economice în UE	145
4.2.3	Metodologia determinanților dezvoltării sociale în UE	146
4.3.	Determinanții dezvoltării umane, economice și sociale în Uniunea Europeană	148
4.3.1	Determinanții dezvoltării umane.....	148
4.3.2	Determinanții dezvoltării economice	153
4.3.3	Determinanții dezvoltării sociale	158
Capitolul 5. Analiza fenomenului dezvoltării în România în context european		162
5.1	Relația dintre formele dezvoltării la nivel național și poziționarea României în contextul apartenenței la UE	162
5.2	Metodologia cercetării științifice a dezvoltării în regiunile României.....	173
5.3	Cartografierea dezechilibrelor în materie de dezvoltare la nivel regional și provocările la nivel național.....	177
5.4	Determinanții dezvoltării sociale la nivel regional în România.....	191
Concluzii și recomandări		196
Bibliografie		202
Anexe		239
Lista abrevierilor și a acronimelor.....		259
Lista anexelor		266

